

Sisällys: N:o 237. Väestönsuojeluasetus, siv. 549. — N:o 238. Asetus kansainvälisten huumaus-
ainesopimusten määräysten soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta, siv. 554. —
N:o 239. Valtioneuvoston päätös Porkkalan alueen maataloudellisen jälleenrakentamis-
työn tukemisesta valtion varoilla annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta an-
netun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta, siv. 555.

N:o 237.

Väestönsuojeluasetus.

Annettu Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1959.

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään 31 päivänä lokakuuta 1958 annetun väestön-
suojelulain (438/58) 2 §:n 2 momentin, 9 §:n 1 momentin, 13, 15 ja 22 §:n sekä
33 §:n nojalla:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §.

Väestönsuojelu valmistellaan ja toimeen-
pannaan yleisenä väestönsuojeluna, virasto-
ja laitossuojeluna, teollisuuden suojeluna ja
väestön omakohtaisena suojeluna, kussakin
kunnassa siinä laajuudessa ja sillä tavalla
kuin paikalliset olosuhteet edellyttävät.

2 §.

Suojelukohteeksi valtioneuvosto määrää
kunnan tai siihen kuuluvan alueen, missä
hostetut väestönsuojelutoimenpiteet katso-
taan tarpeellisiksi. Suojelukohteen rajat
määrätään kunnan väestönsuojelujärjestyk-
sessä.

3 §.

Suojelukohteet jaetaan suojelulohkoihin,
joita tarvittaessa voidaan yhdistää suojelu-
piireiksi. Määräykset siitä on otettava kun-
nan väestönsuojelujärjestykseen.

Valvonta-alue on kunnassa, jossa on väes-
tönsuojelujärjestys, tässä jaettava tarpeen
mukaan valvontapiireihin. Sisäasiainministe-
riö voi määrätä sellaisesta jaosta muussakin
kunnassa.

4 §.

Kunnassa, jossa on väestönsuojelujärjes-
tys, on siihen nojautuen laadittava kuntaa
varten suojelusuunnitelma, jossa yksityiskoh-

taistemmin määritellään väestönsuojelujärjes-
tyksessä edellytettyjen suojelutoimenpiteiden
järjestely, valmistelu ja toteuttaminen.

Muuta kuntaa varten on laadittava toimin-
taohjeet kunnassa tarpeellisten suojelutoimen-
piteiden valmistelua ja toteuttamista varten.

Valtion ja kuntien sekä muita julkisia vi-
rastoja ja laitoksia varten samoin kuin teol-
lisuus- ja muita tuotantolaitoksia, teknillisiä
ja niihin verrattavia laitoksia sekä tiedotus-
ja viestilaitoksia varten on suojelukohteissa
ja muuallakin, missä se on katsottava tar-
peelliseksi, asianomaisen viraston tai laitok-
sen toimesta laadittava suunnitelmat, joissa
määritellään sen suojaamiseksi ja toiminnan
jatkuvuuden turvaamiseksi tarpeelliset toi-
menpiteet.

5 §.

Ehdotus väestönsuojelujärjestykseksi on
kunnallishallituksen toimesta pidettävä ylei-
sön nähtävänä 30 päivän ajan. Ehdotusta
vastaan saadaan sanotun ajan kuluessa tehdä
kirjallisia muistutuksia, jotka on toimitettava
kunnallishallitukselle. Tästä on kuulutettava
sillä tavalla, kuin kunnalliset ilmoitukset
kunnassa julkaistaan.

Mitä 1 momentissa on säädetty, noudatet-
takoon vastaavasti väestönsuojelujärjestystä
muutettaessa.

6 §.

Väestönsuojelun johto- ja muuhun erityis-
henkilöstöön luetaan kuntien väestönsuojelu-
päälliköt ja -ohjaajat sekä muihin johto-

tehtäviin väestönsuojelussa tarvittava henkilöstö samoin kuin teknillistä tai muuta erityiskoulutusta edellyttäviin tehtäviin ja paikallisen väestönsuojelun avustamista varten järjestettäviin muodostelmiin varattavat henkilöt.

2 luku.

Rakenteelliset suojelutoimenpiteet.

7 §.

Väestönsuojelulain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu väestönsuoja on tehtävä niin suureksi, että sen varsinaisissa suojahuoneissa on lattiapinta-alaa yhteensä vähintään 2.5 prosenttia rakennuksen huonetilojen yhteenlasketusta pinta-alasta.

Väestönsuoja rakennusta varten, joka sisältää teollisuus- tai muiden tuotantolaitosten tahi teknillisten tai niihin verrattavien laitosten käyttöön tarkoitettuja tiloja, on siitä poiketen, mitä 1 momentissa on säädetty, tehtävä sen suuruiseksi, että henkilöt, joiden voidaan arvioida sodan aikana tai siihen verrattavissa oloissa rakennuksessa työskentelevän tai muutoin oleskelevan, sopivat suojaan.

8 §.

Väestönsuojat rautatieasemille ja lentoasemille sekä linja-autojen keskusasemille ja satamiin on rakennettava niin suuriksi, että niissä on tilaa sekä liikennehenkilöstölle että arvioidulle keskimääräiselle matkustajamäärälle sodan aikana tai siihen verrattavissa oloissa.

9 §.

Väestönsuojeluelimiä varten rakennettavien väestönsuojien on oltava niin suuret, että niissä on tilaa henkilömäärälle, jonka voidaan arvioida tulevan asianomaisessa elimestä työskentelemään.

10 §.

Väestönsuoja saadaan tehdä enintään sen suuruiseksi, että se riittää 150 henkilölle. Jos väestönsuoja sen johdosta, mitä edellä 7 ja 8 §:ssä sekä väestönsuojelulain 11 §:n 2 momentissa on säädetty, olisi tehtävä suuremmaksi, on yhden väestönsuojan sijasta tehtävä kaksi tai tarpeen mukaan useampia väestönsuojia.

Laskettaessa, miten monelle henkilölle väestönsuoja riittää, katsotaan, mikäli erityisistä

syistä ei muuta johdu, sen varsinaisessa suojahuoneessa yhtä henkilöä varten tarvittavan lattiapinta-alaa 0.58 m².

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei ole esteenä väestönsuojan rakentamiselle suuremmaksi, jos se tehdään vastaavasti lujemmaksi, siten kuin 12 §:ssä säädetään.

11 §.

Väestönsuojat jaetaan kalliosuojiiin ja teräsbetonisiin väestönsuojiiin.

Kalliosuojat rakennetaan niin suuriksi kuin on tarpeellista ja niin vahvoiksi kuin paikalliset olosuhteet sallivat.

Teräsbetoniset väestönsuojat voivat olla A-, B- tai C-luokan väestönsuojia. Niiden rakenteet on mitoitettava yleisten kuormitelmäärysten edellyttämien kuormitusten lisäksi kestämaan painetta vähintään, A-luokan väestönsuoja 30 000 kg/m², B-luokan väestönsuoja 10 000 kg/m² ja C-luokan väestönsuoja 5 000 kg/m². Lisäksi tulee niiden ympärysseiniä ja katon paksuuden olla vähintään, A-luokan väestönsuojan 160 cm, B-luokan väestönsuojan 60 cm ja C-luokan väestönsuojan 40 cm.

Väestönsuojan suunnittelussa ja rakentamisessa on lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota sisään- ja ulospääsytien turvaamiseen.

12 §.

Väestönsuoja on rakennettava vähintään C-luokan väestönsuojaksi, jos se on tarkoitettu enintään 150 henkilöä varten. Enintään 300 henkilöä varten tarkoitettu väestönsuoja on rakennettava vähintään B-luokan väestönsuojaksi. Väestönsuoja useampaa kuin 300 henkilöä varten on rakennettava A-luokan väestönsuojaksi tai kalliosuojaksi.

Väestönsuojelulain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen väestönsuojien lujusvaatimuksesta sisäasiainministeriö voi antaa määräyksiä siitä poiketen, mitä edellä 1 momentissa on säädetty.

13 §.

Sisäasiainministeriö voi määrätä helpotusten myöntämisestä siihen, mitä 7, 8, 9 ja 10 §:ssä sekä 12 §:n 1 momentissa on säädetty.

14 §.

Väestönsuojia ja niiden rakenteita koskevat teknilliset ja muut tarkemmat määräykset antaa sisäasiainministeriö.

Milloin kahta tai useampaa rakennusta varten väestönsuojelulain 9 §:n 4 momentin nojalla sallitaan rakennettavaksi yhteinen väestönsuoja sanottujen rakennusten ulkopuolelle, voidaan, milloin erityisiä syitä on, edellä 2 momentissa mainitussa järjestyksessä myöntää lupa siihen, että suoja rakennetaan valmiiksi määräajassa rakennusten tai joidenkin niistä valmistumisesta.

Väestönsuojien rakentamisen valvonnassa ja tarkastuksessa on noudatettava, mitä rakennustarkastuksesta on säädetty.

Väestönsuojeluviranomaisilla on valta tarkastaa väestönsuojia ja niiden rakennustoita.

Väestönsuojan rakentamiseen ja laitteisiin ei sen jälkeen, kun suoja on säädettyssä järjestyksessä tarkastettu ja hyväksytty, saa tehdä muutoksia ilman 15 §:n 1 momentissa mainitun viranomaisen lupaa.

Rauhan aikana väestönsuojaa saadaan käyttää muuhun tarkoitukseen siten, että se viivytyksittä voidaan kunnostaa väestönsuojana käytettäväksi.

Sisäasiainministeriössä on väestönsuojeluasiainosasto, jonka tehtävänä on huolehtia väestönsuojelun yleissuunnitteluista ja -järjestelyistä sekä johtaa ja valvoa väestönsuojelutoimenpiteitä ja siinä tarkoituksessa erityisesti:

1) ohjata ja valvoa lääninhallitusten ja kuntien toimintaa väestönsuojelussa;

2) seurata väestönsuojelutoimenpiteiden ja niihin liittyvien valmistelujen suoritusta eri hallinnon aloilla ja tehdä niitä koskevissa asioissa tarpeellisiksi katsottavista toimenpiteistä esityksiä asianomaisille viranomaisille;

3) ohjata ja seurata teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan sekä teknillisten ja niihin verrattavien laitosten suojeluun liittyviä järjestelyjä;

4) ohjata ja valvoa vapaaehtoisille järjestöille uskottujen väestönsuojelutoimenpiteiden suoritusta;

5) suunnitella ja järjestää väestönsuojelun johto- ja muun erityishenkilöstön koulutusta sekä yleistä väestönsuojeluvalistusta ja -neuvontaa samoin kuin ohjata muun väestönsuojelukoulutuksen ja -valistuksen järjestämistä;

6) laatia suojelukohteiden väestön siirtämisistä ja sijoittamisista muualle koskevat yleissuunnitelmat;

7) suorittaa rakenteellisia suojelutoimenpiteitä koskevaa yleistä tutkimus-, suunnittelu- ja ohjaustyötä;

8) huolehtia väestönsuojelussa tarvittavan erityiskaluston ja välineistön suunnitteluun, kehittämiseen ja hankintaan liittyvistä yleisistä toimenpiteistä;

9) laatia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa paikallisen väestönsuojelun avustamista tarkoittavat yleissuunnitelmat; sekä

10) käsitellä ne väestönsuojelun järjestysmuotoa ja viranomaisia, rakenteellisten suojelutoimenpiteiden toteuttamista ja väestönsuojelun kustannuksia koskevat sekä muutkin tehtävät, mitkä väestönsuojelulain tai tämän asetuksen mukaan kuuluvat sisäasiainministeriölle.

Väestönsuojeluneuvottelukuntaan valtioneuvosto kutsuu kolmeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan, kuultuaan asiassa puolustusneuvostoa, sekä vähintään 10 ja enintään 14 jäsentä yhteiskunnallisen elämän eri aloilta. Neuvottelukunta valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Lääninhallituksen tehtävänä on johtaa-
saan ja valvoessaan väestönsuojelutoimintaa
läänissä erityisesti:

1) ohjata ja valvoa väestönsuojelun järjestelyä ja valmistelutoimenpiteitä;

2) laatia suojelukohteiden väestön siirtämistä ja sijoittamista muualle tarkoittavat, läänin aluetta koskevat alueelliset suunnitelmat, ohjata paikallisten siirto- ja sijoitus-suunnitelmien laatimista ja huolehtia näiden suunnitelmien sopeuttamisesta toisiinsa;

3) suorittaa 1 kohdassa mainitussa tarkoituksessa tarkastuksia kunnissa sekä antaa näiden viranomaisille ohjeita väestönsuojelutoimenpiteiden asianmukaisesta suorittamisesta;

4) tehdä esityksiä väestönsuojelutoimenpiteissä havaittujen puutteiden korjaamiseksi;

5) valvoa paikallista väestönsuojelukoulutusta; sekä

6) laatia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa paikallisen väestönsuojelun avustamista tarkoittavat, läänin aluetta koskevat suunnitelmat.

21 §.

Väestönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtiessaan väestönsuojelun valmistelu-, järjestely- ja toimeenpanotehtävistä kunnassa erityisesti:

1) huolehtia yleisen väestönsuojelun edellyttämien toimenpiteiden suunnittelusta ja valmistelusta yhteistoiminnassa muiden kunnallisten ja valtion viranomaisten kanssa sekä seurata suojelutoimenpiteiden toteuttamista;

2) huolehtia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa suojelukohteista siirrettävän väestön siirtämistä ja sijoittamista muualle koskevista paikallisista suunnitelmista;

3) ohjata väestön omakohtaista suojelua;

4) seurata virasto- ja laitossuojelua sekä teollisuuden suojelua ja tehdä niiden kehittämiseksi tarpeellisia esityksiä;

5) huolehtia väestönsuojelun paikallisen johto- ja erityishenkilöstön tehtäviinsä varaisesta yhteistoiminnassa muiden kunnallisten ja valtion viranomaisten kanssa;

6) huolehtia paikallisen väestönsuojelukoulutuksen suunnittelusta ja järjestämisestä;

7) huolehtia yhteistoiminnassa muiden kunnallisten viranomaisten kanssa väestönsuojelulain 11 §:n 3 momentissa mainitun yleissuunnitelman laatimisesta, antaa ohjausta väestönsuojien suunnittelussa, seurata niiden rakentamista ja muidenkin rakenteellisten suojelutoimenpiteiden suorittamista,

antaa näitä koskevia lausuntoja ja tehdä esityksiä 15 §:ssä mainitulle viranomaiselle ilmenneiden puutteiden korjaamiseksi sekä valvoa, että väestönsuojat jatkuvasti pidetään kunnossa, ja pitää luetteloa niistä; sekä

8) yhteistoiminnassa muiden kunnallisten ja valtion viranomaisten sekä asianomaisten laitosten kanssa huolehtia paikallisen väestönsuojelun tarvitsemien johto- ja viestikeskusten suojaamisesta ja niiden jatkuvasta toimintakunnossa pitämisestä sekä paikallisen väestönsuojelun edellyttämien viestiyhteyksien järjestämisestä.

22 §.

Jos väestönsuojelulautakunnalle kuuluvista tehtävistä väestönsuojelulain 19 §:n mukaan huolehtii kunnallishallitus tai muu lautakunta, on sille sanottuja tehtäviä varten hyväksyttävä ja vahvistettava ohjesääntö niin kuin lain 16 §:n 3 momentissa on säädetty.

23 §.

Kunnan väestönsuojelupäällikön tai -ohjaajan valitsee kunnallisvaltuusto esityksestä, jonka kunnallishallitus tekee väestönsuojelulautakunnan lausunnon hankittuaan.

Virkaan valittavan tulee omata siihen tarpeellinen kyky ja taito sekä olla muutoinkin tehtävään sopiva.

Väestönsuojelupäällikköä tai -ohjaajaa älköön valittako puheenjohtajaksi tai jäseneksi väestönsuojelulautakuntaan.

4 luku.

Väestönsuojelun kustannukset.

24 §.

Väestönsuojelulain 22 §:ssä tarkoitettu korvaus maksetaan sen jälkeen, kun sisäasiainministeriö on ottanut väestönsuojan rakentamistyön niitä koskevaan yleiseen suunnitelmaan, sekä, jollei erityisistä syistä muuta johdu, siinä järjestyksessä kuin rakennustyö suoritetaan.

Hakemus väestönsuojan rakentamistyön ottamisesta 1 momentissa mainittuun suunnitelmaan on, ennen kuin rakennustyö aloitetaan, toimitettava lääninhallitukselle, jonka on lausuntonsa ohella lähetettävä se sisäasiainministeriölle. Hakemukseen on liitettävä sisäasiainministeriön antamien määräys-

ten mukainen selvitys suojan sijainnista sekä sitä koskevat rakennuspiirustukset ja kustannuslaskelmat sekä muut tarvittavat tiedot.

25 §.

Väestönsuojelulain 24 ja 25 §:ssä tarkoitettun lainan tai korvauksen saamista koskeva hakemus on tarvittavan selvityksen seuraavana toimitettava lääninhallitukselle, jonka on lausuntonsa ohella lähetettävä asiakirjat sisäasiainministeriölle.

Hakemus on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun ne toimenpiteet on suoritettu, joista aiheutuneisiin kustannuksiin lainaa tai korvausta anotaan, mutta voidaan hakemus tehdä ennenkin, kuin toimenpiteisiin on ryhdytty.

26 §.

Mitä väestönsuojelulain 22—26 §:ssä on säädetty väestönsuojan rakentamisesta aiheutuneista kustannuksista, koskee myös suojan laajentamisesta tai muusta perusparannuksesta johtuneita menoja.

5 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

27 §.

Mitä väestönsuojelulain 9 §:n 1 momentissa on säädetty, ei koske rakennusta, jonka rakentaminen on aloitettu ennen sanotun lain voimaantuloa.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1959.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN.

28 §.

Sisäasiainministeriöllä on valta määrätä, että väestönsuojelujärjestys ja väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö, 4 §:ssä mainitut suojelu- ja muut suunnitelmat sekä väestönsuojelulain 11 §:n 2 momentissa mainittujen väestönsuojien rakentamista koskeva yleissuunnitelma on hyväksyttävä ja alistettava vahvistettaviksi määräajassa sen jälkeen, kun tämä asetus on tullut voimaan. Sama koskee väestönsuojelupäällikön tai ohjaajan ottamista ja vaalin alistamista vahvistettavaksi.

29 §.

Väestönsuojelulain 16 §:n 1 momentin nojalla ensimmäisen kerran valittavan väestönsuojelulautakunnan toimikausi päättyy vuoden 1960 lopussa.

30 §.

Väestönsuojelulain ja tämän asetuksen 4 luvussa tarkoitetuiksi kustannuksiksi katsotaan vain sellaiset kustannukset, jotka ovat syntyneet sanotun lain tultua voimaan.

31 §.

Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa sisäasiainministeriö.

32 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1959.

Sisäasiainministeri *Eino Palovesi.*